

ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНИХ СТРАТЕГІЙ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ

Березюк Г.О., аспірант

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Іноземні інвестиції являються вигіднішими у порівнянні з внутрішніми інвестиціями, оскільки дають можливість забезпечити більшу прибутковість на вкладений капітал, представляють реальну змогу модернізувати виробництво, реалізувати закупівлю сучасних засобів виробництва на світових ринках, започаткувати нові методи і схеми управління підприємством, залучити чи розробити нові сучасні технології, проводити маркетингові дослідження, підняти рівень зайнятості населення.

Наприклад, Республіка Корея, яка, перебуваючи у колоніальній залежності від Японії довгий час, змогла вийти на рівень найбільш конкурентоздатних країн світу. Однією із основних передумов економічного росту була виражена та цільова державна підтримка суб'єктів господарювання у сфері залучення іноземних інвестиційних ресурсів. На початкових етапах становлення уряд держави зумів усвідомити важливість залучення іноземного капіталу і причини відсутності його надходжень до країни. Іноземцям дозволялося вкладати капітал у будь-якій формі, а також дозволено було іноземним інвесторам вкладати капітал в спільні підприємства в розмірі понад 50% загальної вартості підприємства, а в більшості видах діяльності стати повними власниками. Надходження іноземного капіталу у країну дало змогу забезпечити численні зв'язки між іноземними і місцевими підприємствами, появу робочих місць, фінансування будівництва нових підприємств або розширення існуючих.

Політика залучення іноземного капіталу у Великобританію має доволі різнобічний характер, і, як приклад, може бути наслідувана в Україні. Протягом цілого ряду років Великобританія була вимушена протистояти економікам азіатського і східноєвропейського регіонів, які мали високий темп економічного росту, в конкурентній боротьбі за залучення іноземних інвестицій і переорієнтацію їх потоків з країн Південно-Східної Азії на Британські острови. При проведенні інвестиційної політики Уряд Великобританії велике значення надав постійному вдосконаленню законодавства в цій області, чіткість і прозорість якого, сприяли залученню нових інвестицій. Як наслідок, економіка Великобританії займає друге місце в світі після США за обсягами залучених іноземних інвестицій.

Чеська Республіка, яка у ході економічних реформ мала труднощі в основних сферах діяльності, до яких належать

вугільнодобувна, металургійна, нафтопереробна, хімічна, на основі залучення прямих іноземних інвестицій шляхом створення 53 промислових зон, дозволила відновити традиційні види діяльності і досягнути виробництва конкурентоздатної продукції на світових ринках в таких сферах, як харчова, автомобілебудівна, фармацевтична.

Як засвідчує досвід зарубіжних країн, іноземні інвестори переважно вкладають свої кошти у ті регіони чи сфери економіки, які є найактивнішими у напрямку соціально-економічного, екологічного зростання. Це передбачає, що іноземці зосереджують свої інвестиційні ресурси у країнах з високим рівнем промислового виробництва. Однак більшість країн світу, приймаючи іноземні інвестиції, прагнуть забезпечити ефективність їх використання та уникнути їх негативного впливу на економічну безпеку країни. У цьому аспекті країни світового товариства, що є донорами іноземного інвестування, приймають закони, щодо обмеження (заборони) іноземного інвестування за окремими сферами економіки, територіальними ознаками та суб'єктивним складом.

Досліджуючи переваги залучення іноземного капіталу в економіку країни в цілому та її регіонів зокрема, доцільно відмітити і негативний його вплив. Однією із негативних рис залучення іноземного капіталу є вплив на економічну безпеку регіону, в умовах якщо він зосереджується в одній сфері, і впливає на зменшення прав управляти розвитком окремих видів економічної діяльності з боку місцевих підприємств, органів влади чи населення. Забезпечення вигод у процесі залучення іноземного капіталу матиме місце у випадках, а саме: диверсифікація джерел його походження, різноманітність форм залучення та обмеження обсягів його наявності в одному із видів економічної діяльності.

Залучаючи іноземний капітал у регіон, необхідно в першу чергу враховувати інтереси національних товаровиробників, населення. Іноземний капітал не повинен сприяти зменшенню ролі вітчизняного капіталу у здійсненні інвестиційної діяльності. Враховуючи контроль з боку органів місцевої влади, то необхідно засвідчити, що їм легше управляти інвестиційною діяльністю чи основною діяльністю тих суб'єктів господарювання, що формують капітал з джерел вітчизняного походження. Як приклад, у разі створення ситуацій, що загрожують економічній безпеці регіону, до вітчизняних підприємств легше застосувати методи контролю, без погіршення взаємовідносин у зовнішньоекономічній діяльності. Також, підприємства з національним капіталом у своїй діяльності раціональніше використовують природний та трудовий потенціал регіону.

Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону: матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 19–21 червня 2012
року / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 13-15.